

A m' viyèdje

Alphonse WIDART
(wallon de Chéoux-Rendeux)

Dj' inme tant li viyèdje di m' nêssance,
Ki dj' ê fêt ci ptit bokèt ci
Po lî mostrer mi ricnohance.
La, cwand dj' ê l' tins, dj' î rvin voltî.

Ah ! Dji m' dote bin ki ça v' takine,
Vos vôrîz dja saveûr doû k' c' èst.
Dji va v' mostrer li voye k' î mine
Po k' i mousse anfin foû do scrèt.

Mês po lès djins ki vnèt da l' vèye,
Po leû plêzîr, dj' èl-z-î consèye
Dè n-nin vni on djoû k' i ploût
Ca sùr k' i n' è mousront nin foû

Sins èpwarter di nosse rodje tère
K' il ont bâjé do tins dol guère
Ca cwand i sèront pus lon
On rîrè d' veûy leûs talons.

Cwand vos-av vizité l' Famène,
Vos pirdez l' trin jusk' a Melreux,
Montez su l' tram jusk' a Rindeux
Et c' èst l' prèmi viyèdje d' Ardène.

Vos montez treûs cwârts d' eûre a pîd.
Al copète, vos vièrez l' clotchî
Ki tint l' ombè
Su lès tombes... Di nos vîs.

Vos vièrez dès trôs, dès hoûrèyes,
E l' èsté dès djunèsses florèyes
E l' îvièr dins lès prés
Dès fougneûres di singlés.

C' è-st-on payis dès pus rustikes
Jamès on n' î ètind l' muzike,
Li têtête, li cinéma,
On n' î cnoche nin tot çoula.

Vos n' vièrez nin on foncionêre,
On-avocat ou on notêre,
On-écrivin, on grète papî
Ki mousrè foû di nosse payis.

Vos vièrez dès djins plins d' corèdje,
On n' s' èware nin dès gros manèdjès
Et cwand leû bin dvint trop ptit,
I vont su pus gros s' ètabli.

On 'nn-è veût dins totes lès contrèyes,
C' èst a n' s' è nin fé one îdèye.
Dès Roland, dès Dessy, dès Widart, dès
Poirrier,
Alez tot doû k' vos vlez, vos-è
rèconturrez.

Lès Laval, lès Daoust, lès Kinet, lès
Bechoux,
Tortos, ostant k' i sont, cès djins la vnèt
d' Tchèyou.
On n' î cnoche nin lès-incivikes,
On-î travayè èt on-î vike

Di tot çou k' on pout fé vni
Foû d' one tère ingrate a mèrci.
Dji vôreû tant lès fé sourîre
Après tot çou k' i nn-ont vèyou.

Çou k' l' ont sofrou, on n' sâreût l' dire
Avou lès Boches k' ont fêt l' vwayou.
Mês dj' è sogne ki dins nosse langadje,
Dji n' trouveû nin dès mots assez

Po l'z-î dire tot ç' ki m' keûr ramadje
A tot rsondjant à tins passé.
Cwand dji rveû noste èglîze
Doû k' dj' ê stî batizé.

Come èlle èst divnowe grîze,
Sès bès vitrôs cassés.
I s' ont trové an plin.ne bataye,
C' èst tos costés trâces di mitraye.

Sins ratinde li rèstôracion,
Il ont rëmantché leûs mohons.
Vos ki m' avîz acompagné,
Vos av traze kilomètes a fé

Si vos volez rigangner Môtche
Ou si vos vlez visiter l' Rotche.
Mês si v's-èstèz dins l' ambaras,
Vos plez intrer sins falbala

Su l' plèce, amon l' grande Sérafine.
Cwand on-a fwin, c' èst la k' on dîne,
One gote a bon martchî,
On cigâre sins papî.

Fât tot d' minme bin ki dji tèrmine
Ci n' èst nin pace k' i m' manke dès
rimes
Mês dji n' pou nin trop abûzer
Dès cîs ki n' sèpèt m' déchifrer

Mês dji v's-a mostré por one fèye
Ki, mâgré ki dji su st-al vèye
Doû ki dji djâze francès mutwè
Dji n' rinoyrè jamès m' patwès

Malêjis mots

djunèsse = genêt / **fougneûre** = endroit ou la terre a été retournée par le sanglier / **hoûrèye** = talus / **L' Rotche** = La Roche-en-Ardenne / **Môtche** = Marche-en-Famenne / **mutwè** = sans doute / **s' èwarè** = s'effrayer / **sogne** = peur / **Tchèyou** = Chéoux, hameau de la commune de Rendeux / **voltî** = volontiers.